# Bilag 21 Større skriftlig opgave – toårigt hf, januar ~~august~~ 20271~~7~~

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Den større skriftlige opgave består af undersøgelse og skriftlig og mundtlig formidling af en problemstilling inden for et selvvalgt område, hvor eleverne anvender deres faglige viden, færdigheder og kompetencer fra et eller to fag til at undersøge en konkret faglig problemstilling ved hjælp af fagligt stof og faglige metoder.

1.2. Formål

I den større skriftlige opgave arbejder eleverne selvstændigt med at fordybe sig i og formidle en faglig problemstilling inden for et selvvalgt område, f.eks. i relation til virkelighedsnære problemstillinger inden for et professionsområde. Den større skriftlige opgave styrker elevernes faglige fordybelse gennem deres selvstændige arbejde med at udvælge, inddrage og anvende relevant fagligt materiale samt foretage en kritisk vurdering af det anvendte materiale på et fagligt grundlag, ligesom arbejdet med at bearbejde, sammenfatte, diskutere og formidle resultatet af undersøgelsen af den faglige problemstilling styrker studiekompetencen. Den større skriftlige opgave støtter almendannelsen gennem anvendelsen af kundskaber, viden og færdigheder opnået gennem arbejdet med uddannelsens fagrække i forhold til en konkret problemstilling. Den større skriftlige opgave bidrager desuden med at give eleverne en bevidsthed om traditioner for erkendelse og viden som forberedelse på at kunne foretage et selvstændigt uddannelses- og karrierevalg.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Målet med den større skriftlige opgave er, at eleverne skal kunne:

- demonstrere evne til at planlægge og undersøge en faglig problemstilling gennem at anvende relevante faglige tilgange og metoder samt vurdere fagets/fagenes bidrag til resultatet af undersøgelsen

- demonstrere faglig indsigt og fordybelse gennem at opfylde relevante faglige mål i de(t) indgående fag og ved at sætte sig ind i nye faglige områder

- udvælge, bearbejde og strukturere relevant materiale

- demonstrere evne til skriftlig og mundtlig faglig formidling, herunder faglig argumentation og anvendelse af faglige begreber

- besvare en stillet opgave skriftligt, således at der er overensstemmelse mellem opgaveformuleringen og opgavebesvarelsen

- beherske fremstillingsformen i en skriftlig faglig opgavebesvarelse, herunder resumé, citatteknik, noter, kildehenvisninger og litteraturliste.
- demonstrere evne til mundtlig formidling af en faglig opgaves væsentligste konklusioner og faglige argumentation samt indgå i faglig dialog herom

3. Opgavens rammer

Den større skriftlige opgave er individuel og udarbejdes inden for et eller to fag. Skrives opgaven i ét fag, skal eleven enten følge undervisningen eller have aflagt prøve i faget på mindst B-niveau. Skrives opgaven i to fag, skal eleven følge eller have aflagt prøve i fagene, hvoraf mindst ét skal være på mindst B-niveau. Eleven skal udarbejde opgaven på det højeste faglige niveau, eleven har eller har fulgt i fagene. Den større skriftlige opgave rummer 25 timers undervisningstid og 15 timers fordybelsestid.

4. Opgavens område og vejledning

4.1. Inden for rammerne af pkt. 3. vælger eleven selv de(t) fag, som opgaven skrives i.

4.2. Institutionens leder udpeger blandt institutionens lærere i de(t) indgående fag vejleder/vejledere for den enkelte elev. Ved vejledning forstås fremadrettet formativ evaluering, som giver eleven klare anvisninger til det videre arbejde med opgaven. Som led i vejledningen skal vejlederen løbende stille produktkrav til eleven i form af aflevering af mindre tekstuddrag eller udfoldede opgavedispositioner. Institutionens leder tilrettelægger vejledningen på en sådan måde, at der sikres en klar adskillelse mellem lærerens rolle som vejleder og som bedømmer, og vejledningen må således ikke omfatte en bedømmelse af væsentlige dele af elevens besvarelse. Samtidig skal institutionens leder ved tilrettelæggelsen af vejledningen sikre, at eleven modtager vejledning frem til afleveringen af opgavebesvarelsen.

Når eleven har afleveret den skriftlige opgave, er vejledningen ift. den konkrete opgave afsluttet. Institutionen skal sikre, at eleverne gøres bekendt med kravene til og tilbydes generel vejledning med henblik på den mundtlige eksamination. Denne del af vejledningen placeres efter aflevering af den skriftlige opgave.

Enkeltfagskursister skal have tilbud om individuelt at udarbejde en større skriftlig opgave, og institutionens leder skal sikre, at der udarbejdes retningslinjer for vejledning i forbindelse hermed. Det er en forudsætning for, at enkeltfagskursister kan begynde på udarbejdelsen af den større skriftlige opgave, at kursisten har gennemført undervisningen og aflagt de tilhørende prøver i et sådant omfang, at kursisten efter institutionens vurdering kan afslutte til en fuld højere forberedelseseksamen senest inden for det kommende semester. Heri ligger, at skriveperioden tidligst kan påbegyndes på det, der forventes at være kursistens næstsidste semester.

4.3. Eleven vælger i samråd med vejleder/vejledere område for opgaven. Området afgrænses inden for hhv. fagets/fagenes kernestof og supplerende stof på en sådan måde, at der kan udformes en opgaveformulering, som sikrer, at der ikke kan ske genanvendelse af afsnit fra besvarelser, som tidligere er blevet afleveret og bedømt. Området for en opgaveformulering kan relatere til virkelighedsnære problemstillinger inden for et professionsområde.

4.4. Eleven skal senest seks uger inden opgaveugens start skriftligt oplyse de(t) valgte fag og område. Institutionens leder fastlægger en procedure herfor. 1

5. Opgaveformuleringen

5.1. Opgaveformuleringen udarbejdes af elevens vejleder(e). Den skal rumme præcise faglige krav. I det tilfælde opgaven skrives i to fag, skal det flerfaglige aspekt af opgaven klart formuleres. Opgaveformuleringen skal være konkret og afgrænset, og den skal præcist angive, hvad der kræves af eleven. Den skal inddrage nye aspekter eller være ledsaget af bilag, der ikke er blevet drøftet under vejledningen, således at eleven ikke på forhånd kan udarbejde detaljerede dele af den endelige besvarelse. Opgaveformuleringen skal tage hensyn til de overvejelser, eleven har gjort sig om opgaven i forbindelse med vejledningen. Elever, der har valgt samme område, skal have forskellige opgaveformuleringer.

5.2. Opgaveformuleringen skal indeholde krav til fordybelse, der på væsentlige punkter ligger ud over arbejdet i de(t) pågældende fag. Opgaveformuleringen kan udarbejdes i forlængelse af faglig viden og metoder, som er indgået i den enkelte elevs undervisning i de(t) fag, som den større skriftlige opgave omfatter. Dog kan opgaveformuleringen ikke udelukkende bygge på den del af fagenes stof, der allerede er indgået i den enkelte elevs undervisning i det pågældende hf-forløb, idet der skal indgå faglig fordybelse i form af nyt materiale, nye faglige vinkler eller et nyt fagligt område. Opgaveformuleringen skal vedlægges den skriftlige opgavebesvarelse~~n~~. Ved større skriftlige opgaver, hvori et eller flere fremmedsprog indgår, skal en del af det anvendte materiale være på det/de pågældende sprog.

5.3. Skrives opgaven i et fag med praktisk islæt, eller rummer opgaven virkelighedsnære problemstillinger inden for et professionsområde, skal det af opgaveformuleringen klart fremgå, at der er tale om en faglig opgave, der skal give mulighed for at honorere de faglige mål for den større skriftlige opgave, jf. pkt. 2.1.

6. Opgaveugen

6.1. Den større skriftlige opgave udarbejdes i løbet af en uge (fem skoledage) i fjerde semester og skal være afsluttet senest den 15. april. Den konkrete placering af de fem skoledage fastsættes af institutionens leder. ~~Opgavebesvarelsen udarbejdes i fjerde semester. Konkret placering af opgaveugen fastsættes af institutionens leder.~~

Placeringen af skriveperioden for hf-enkeltfagskursister er uddybet nærmere i læreplanens pkt. 11 om selvstuderende.

6.2. I opgaveugen skal eleven sikres hensigtsmæssig adgang til faciliteter, der er relevante for udarbejdelsen af opgavebesvarelsen.

7. Den skriftlige ~~O~~opgavebesvarelse~~n~~ omfang og format

7.1. Opgavebesvarelsen har et omfang på 10-15 normalsider a 2400 enheder (antal anslag inklusiv mellemrum). Det forventede omfang af opgavebesvarelsen skal angives på opgaveformuleringen. Forside, indholdsfortegnelse, noter, litteraturliste, figurer, tabeller og lignende materialer medregnes ikke i omfanget. Eventuelle bilag indgår ikke i den samlede bedømmelse. Opgavebesvarelsen skal udarbejdes på dansk. Institutionens leder kan dog godkende, at den helt eller delvist udarbejdes på engelsk, tysk eller fransk. Hvis et eller flere fremmedsprog indgår, kan institutionens leder endvidere godkende, at opgavebesvarelsen helt eller delvist udarbejdes på det pågældende fremmedsprog.

7.2. Opgavebesvarelsen skal indeholde et kort resumé på dansk på omkring 150 ord.

8. Aflevering af besvarelsen

8.1. Opgavebesvarelsen afleveres senest syv døgn efter opgaveugens start. Institutionens leder fastlægger en procedure herfor.

8.2. Institutionens leder kan tillade, at elever, som dokumenterer, at de er fuldtidsbeskæftigede, besvarer opgaven over en periode på 10 døgn.

9. Den mundtlige eksamination

Den skriftlige opgave udgør bedømmelsesgrundlaget i den mundtlige eksamination, som afholdes i eksamensperioden i slutningen af 4. semester. For enkeltfagskursister og selvstuderende afholdes den mundtlige eksamination i den førstkommende eksamensperiode efter aflevering af den skriftlige opgavebesvarelse, dog fraset sygeterminen i august.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives ingen forberedelsestid. Eksaminationen tager udgangspunkt i eksaminandens præsentation af opgavens centrale problemstillinger og vigtigste konklusioner. Præsentationen har en varighed på 4-6 minutter. Eksaminationen former sig derefter som en faglig dialog mellem eksaminand, eksaminator og censor med udgangspunkt i den mundtlige præsentation og den skriftlige opgave.

Ved den mundtlige eksamination er både en vejleder (eksaminator) og en censor til stede. Disse skal samlet have kompetence inden for de(t) af eksaminanden valgte fag. Eksaminator og censor har læst den skriftlige opgave forud for den mundtlige eksamination.

10. ~~9.~~ Bedømmelse

Ved bedømmelsen lægges der vægt på, i hvilken grad elevens præstation opfylder de faglige mål for den større skriftlige opgave, som de er angivet i pkt. 2.1

Ved den skriftlige opgavebevarelse lægges vægt på:

– om opgaveformuleringen er besvaret

– relevant udvælgelse og anvendelse af relevante faglige tilgange og metoder fra de(t) indgående fag

– vurdering af de(t) anvendte fags bidrag til opgavebesvarelsen

– den faglige indsigt og fordybelse ved at beherske relevante faglige mål i de(t) indgående fag og ved at sætte sig ind i relevante nye faglige områder

– anvendelse af relevant materiale

– den faglige formidling og fremstillingsform.

Ved den mundtlige prøve lægges vægt på:

– den mundtlige præsentation af opgaven og dens vigtigste konklusioner

– eksaminandens evne til at argumentere fagligt for valg af materiale og det faglige grundlag for opgavens resultater.

– faglig indsigt og fordybelse i den faglige dialog

~~9.1.~~
~~Ved bedømmelsen lægges der vægt på, i hvilken grad opgavebesvarelsen opfylder de faglige mål for den større skriftlige opgave, som de er angivet i pkt. 2.1~~

10.1. ~~9.2.~~ Hvis opgavebesvarelsen helt eller delvist er udarbejdet på et fremmedsprog, er kravene til den faglige formidling de samme, som hvis opgavebesvarelsen var udarbejdet på dansk.

~~9.3.~~ Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens skriftlige og mundtlige præstation. Det er alene eksaminator og censor, der bedømmer den samlede præstation.

11~~0~~. Selvstuderende

11~~0~~.1. Selvstuderende kan udarbejde en større skriftlig opgave i henhold til pkt. 1.1- 10.2~~9.3~~.

Skriveperioden kan påbegyndes tidligst på det, der forventes at være kursistens næstsidste semester. Institutionen skal således sikre, at kursisten har gennemført undervisningen i de nødvendige fag og niveauer samt aflagt de tilhørende prøver i et sådant omfang, at kursisten efter institutionens vurdering kan lukke en højere forberedelseseksamen senest inden for det kommende semester.

Den selvstuderende skal, hvis der ikke er aflagt prøve i faget/fagene, have været indstillet til prøve i det/de pågældende fag ved den førstkommende eksamensperiode~~termin~~. Den selvstuderende kan endvidere indstilles til prøven, såfremt institutionens leder vurderer, at den pågældende har dokumenterede kompetencer svarende til niveauet for de(t) indgående fag.

Skriveperioden skal afsluttes senest den 20. december, når opgaven udarbejdes i kalenderårets andet halvår, og senest den 15. april, når opgaven udarbejdes i kalenderårets første halvår.

11~~0~~.2. ~~Kursets~~ Institutionens leder kan tillade, at selvstuderende, som dokumenterer, at de er fuldtidsbeskæftigede, besvarer opgaven over en periode på 10 døgn.